norden

Norðurlandaráð
– ráðið okkar

Norðurlandaráð – ráðið okkar

© Norðurlandaráð, 2012

ISBN 978-92-893-2373-4

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2012-736>

ANP 2012:736

Ritstjórn: Silje Bergum Kinsten/Heidi Orava

Umbrot: Jette Koefoed

Ljósmyndir: Karin Beate Nøsterud; Ingram; Image Select; Ojo;

Søren Sigfusson; Ludwig Ehlers/Landesarchiv Berlin;

ljósmyndir frá „50 ár Nordisk Råd 1952–2002“.

Prentuð eintök: 500

Prentun: Rosendahls-Schultz Grafisk, Albertslund

Printed in Denmark

Norrænt samstarf

Norræna samstarfið er eitt umfangsmesta svæðasamstarf í heiminum.

Samstarfið byggir á landfræðilegri legu, sameiginlegri sögu og menningu og nær til Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar auk Álandseyja, Færeyja og Grænlands.

Norræna samstarfið er pólitískt, efnahagslegt og menningarlegt og skiptir miklu í evrópsku og alþjóðlegu samstarfi. Í norrænu samstarfi er unnið að því að styrkja stöðu Norðurlandanna í sterkri Evrópu.

Með norrænu samstarfi er unnið að því að efla norræna og svæðisbundna hagsmuni í alþjóðlegu umhverfi. Sameiginleg gildi landanna styrkja stöðu Norðurlandanna og skipa þeim meðal þeirra svæða í heiminum þar sem nýsköpun og samkeppnishæfni er mest.

Norðurlandaráð

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Sími (+45) 3396 0400

www.norden.org

**Í bæklingi þessum segir frá
Norðurlandaráði. Við lestur hans
munt þú skynja að Norðurlandaráð
hefur áhrif á líf þitt og kannski vilt
þú leggja eitthvað til málanna.**

Norðurlandaráð – ráðið okkar

Inngangur	7
Eftir hamfarirnar	8
Fyrstu skrefin	10
Tímalína	10
Hver eru verkefni Norðurlandaráðs?	14
Nálægð við almenning	17
Fróðleiksmolar um Norðurlandaráð	22

A silhouette of a person wearing a winter hat with a pom-pom and a heavy jacket, standing on a rocky shore and pointing towards the horizon. The background features a vibrant sunset over the ocean with a blue sky and scattered clouds. A semi-transparent white circle is positioned behind the text.

Mikilvægt er að okkur finnist við eiga hlutdeild í Norðurlandaráði og að við gerum okkur ljóst að það er vettvangur þjóðkjörinna stjórnmálamanna þar sem þeir snúa bókum saman um að efla norrænt samstarf og stuðla að því að Norðurlönd láti að sér kveða á alþjóðavettvangi.

Inngangur

Norðurlandaráð hefur starfað í rúm sextíu ár. Margt hefur breyst í tímanna rás. Lífskjör fólks eru allt önnur á 21. öld en þau voru á árinu 1952. Tækninni hefur fleygt fram og ferðalög hafa stórauðist milli landa, ekki aðeins innan Norðurlanda heldur um allan heim.

Menning, samfélag og lýðræði eru öflug norræn gildi sem skipað hafa háan sess í Norðurlandaráði allt frá stofnun þess. Þessi sameiginlegu gildi munu að sjálfsögðu verða burðarás í starfi Norðurlandaráði til framtíðar. Mest um vert er þó að við sem byggjum Norðurlönd skynjum að ráðið skipti almenning máli. Mikilvægt er að okkur finnist við eiga hlutdeild í Norðurlandaráði og að við gerum okkur ljóst að það er vettvangur þjóðkjörinna

stjórnmalámanna þar sem þeir snúa bókum saman um að efla norrænt samstarf og stuðla að því að Norðurlönd láti að sér kveða á alþjóðavettvangi.

Skilningur er forsenda þess að okkur finnist Norðurlandaráð koma okkur við. Sá skilningur byggir á þekkingu á sögu Norðurlandaráðs, hvernig ráðið er skipað og ekki síst hver verkefni þess eru, í heimalöndum okkar og úti í heimi. Norðurlandaráð vill og getur haft áhrif á líf norræns almennings og vonandi víðar um heim.

Í bæklingi þessum segir nánar frá Norðurlandaráði. Við lestur hans munt þú skynja að Norðurlandaráð hefur áhrif á líf þitt og kannski vilt þú leggja eitthvað til málanna.

Jan-Erik Enestam
Framkvæmdastjóri Norðurlandaráðs

Eftir hamfarirnar

Saga Norðurlandaráðs hófst við lok síðari heimsstyrjaldar. Evrópa var rústir einar, frá norðri til suðurs og frá austri til vesturs. Óbreyttir borgarar höfðu flúið heimili sín, útrýmingarbúðir komu fram í dagsljósið og sífellt bárust fréttir af mannlegum harmleik, þar á meðal gífurlegri eyðileggingu þegar Bandaríkjamenn vörpuðu tveimur kjarnorkusprengjum á Japan. Gamla veröldin var í sárum en senn var ráðist í að byggja hana

upp á ný. Sameinuðu þjóðirnar voru stofnaðar árið 1945 sem nýr og mikilvægur pólitískur vettvangur fyrir samræður og samstarf allra þjóða heims.

Við Norðurlandabúar óttuðumst að smæðin myndi há okkur í víðsjárverðum heimi. Í næsta nágrenni okkar var þýska stórveldið sundrað og sundurtætt og erfitt var að átta sig á stórveldunum í austri og vestri. Hverju gat fólk átt von á?

Gífurlegt ójafnvægi og óöryggi ríkti um miðja síðustu öld þegar norrænu þjóðirnar gerðu sér ljóst að þær gætu nýtt sér betur skyldleika sinn, tungumál og menningu. Þjóðfélagskerfi landanna voru ólík en þó var fleira sem sameinaði þau en sundraði. Kveikjan að norrænu samstarfi var óskin um að efla rödd Norðurlanda á tímum þegar óvissa ríkti um þróun alþjóðamála. Hugmyndin um stofnun Norðurlandaráðs hlaut góðan hljómgrunn meðal almennings og voru Norrænu félögin þar mikilvægur drifkraftur.

Gífurlegt ójafnvægi og óöryggi ríkti um miðja síðustu öld þegar norrænu þjóðirnar gerðu sér ljóst að þær gætu nýtt sér betur skyldleika sinn, tungumál og menningu.

Fyrstu skrefin

Hans Hedtoft, forsætisráðherra Danmerkur, tók fyrsta skrefið 13. ágúst 1951 þegar hann lagði til að sett yrði á laggirnar stofnun þar sem norrænir þingmenn hittust og hefðu með sér reglulegt samráð og einnig við ríkisstjórnir landanna.

Á árinu 1952 féllust Danir, Íslendingar, Norðmenn og Svíar á tillögu danska forsætisráðherrans. Norðurlandaráð var stofnað og fyrsta þing þess fór fram 13. febrúar 1953 í Kristjánsborgarhöll í Danmörku. Hans Hedtoft var kjörinn fyrsti forseti Norðurlandaráðs.

Fyrsta þing
Norðurlandaráðs
sett 13. febrúar 1953

Helsingfors-
samningurinn
23. mars 1962

Norðurlandaráð
stofnað 1952

1951 · 1952 · 1953 · 1954 · 1955 · 1956 · 1957 · 1958 · 1959 · 1960 · 1961 · 1962 · 1963 · 1964 · 1965 · 1966

Tillaga um stofnun
Norðurlandaráðs
13. ágúst 1951

Sameiginlegur
vinnumarkaður
Norðurlanda
2. júlí 1954

Finnar gerast
aðilar 1955

Vegabréfafrelsi
breytist í vegabréfa-
samband 1958

Bókmenntaverðlaun
Norðurlandaráðs veitt í
fyrsta sinn 1962

Tónlistarverðlaun
Norðurlandaráðs
stofnuð 1965

Vegabréfafrelsi
1952

Norðurlandasamningur
um félagslegt öryggi
1955

Finnar slást í hópinn

Finnar gerðust aðilar að Norðurlandaráði á árinu 1955. Við opnun fjórða þings ráðsins í Kaupmannahöfn 1956 komst Svíinn Bertil Ohlin, forseti ráðsins, svo að orði: „Okkur hefur fundist einn stóll vera auður á meðan Finnar voru ekki með ... Nú fyrst er norræni hópurinn fullskipaður.“

Á fullri ferð áfram

Á sjötta áratug síðustu aldar tók Norðurlandaráð ákvörðun um ýmsar aðgerðir með það að markmiði að bæta líf norræns almennings. Gerður var norrænn vegabréfasamningur sem var ætlað að auðvelda för Norðurlandabúa milli landanna. Samkomulagið varð síðar fyrirmynd Schengen-samstarfsins.

Danir gerast
aðilar að EBE
1973

1966 • 1967 • 1968 • 1969 • 1970 • 1971 • 1972 • 1973 • 1974 • 1975 • 1976 • 1977 • 1978 • 1979 • 1980 • 1981

Álendingar og
Færeyingar gerast
aðilar 1970

Menningarsáttmáli
undirritaður 1971

Farið að túlka fyrir
finnskumælandi
þátttakendur 1977

Norræna
ráðherranefndin
sett á laggirnar
1971

Helsingfors-samningurinn

Norrænt samstarf efldist og samskipti við önnur lönd Evrópu jukust að sama skapi. Aðild að Fríverslunarsamtökum Evrópu (EFTA) og aðildarumsókn að Efnahagsbandalagi Evrópu (EEB) urðu hvati að því að gerður var samningur um Norðurlandasamstarfið.

Helsingfors-samningurinn var samþykktur í Helsinki 23. mars 1962 en segja má að hann sé stjórnarskrá norræns samstarfs. Í samningnum er meðal annars kveðið á um að Norðurlandaráð fái tækifæri til að tjá sig um mikilsverð málefni sem snerta norræna samvinnu.

Samstarfið verður æ víðfeðmara

Nokkurra ára bið var á því að Álendingar, Færeyingar og Grænlandingar fengju sæti í Norðurlandaráði. Á árinu 1970 samþykkti Norðurlandaráð að Álendingar og Færeyingar tækju þátt í samstarfinu og skyldu fulltrúar þeirra sitja í landsdeildum Finnlands og Danmerkur. Árið 1984 fengu fulltrúar Grænlandinga sæti í landsdeild Danmerkur í Norðurlandaráði.

Í svonefndu Álandseyjaskjali, sem samstarfsráðherrarnir samþykktu í Maríuhöfn á Álandseyjum 2007, var ákveðið að styrkja stöðu Álendinga, Færeyinga og Grænlandinga í norrænu samstarfi.

Grænlandingar
gerast aðilar 1984

Berlínarmúrinn
hrynur 1989

Samþingin í Finnlandi,
Noregi og Svíþjóð
öðlast áheyrnarrétt í
Norðurlandaráði 1994

Náttúru- og
umhverfisverðlaun
Norðurlandaráðs
stofnuð 1995

1982 · 1983 · 1984 · 1985 · 1986 · 1987 · 1988 · 1989 · 1990 · 1991 · 1992 · 1993 · 1994 · 1995 · 1996 · 1997

Framkvæmdaáætlun um
efnahagsþróun með fullri
atvinnu 1985

Eystrasaltsþingið sett á
laggirnir að norrænni
fyrirmynd 1991

Ísland og Noregur
gerast aðilar að
EES 1994

Svíar og Finnar
gerast aðilar að ESB
1995

Menningarsáttmálinn

Norrænn menningarsáttmáli var undirritaður árið 1971 með því markmiði að efla og liðka fyrir menningarsamstarfi og draga úr skrifinnsku í kringum það. Tilgangurinn var að auka skilvirkni í því starfi sem löndin fjármöggnuðu á sviði menntunar, rannsókna og annarrar menningarstarfsemi.

Verðlaun Norðurlandaráðs

Norðurlandaráð úthlutar árlega verðlaunum í bókmenntum, tónlist, kvikmyndagerð og á náttúru- og umhverfissviði. Verðlaunum Norðurlandaráðs er ætlað að vekja áhuga almennings á norrænum bókmenntum, tungumálum, tónlist og kvikmyndum. Hver verðlaun nema 350.000 danskra króna.

Evrópusamstarf

Danir gerðust aðilar að Efnahagsbandalagi Evrópu (EBE) árið 1973 og óttuðust þá margir að dagar Norðurlandaráðs væru taldir. Norrænt samstarf fjaraði þó engan veginn út heldur efldist það til muna þegar Norræna ráðherranefndin var sett á laggirnar á árinu 1971 og samstarf varð formlegra og fól í sér meiri skuldbindingar en verið hafði.

Íslendingar og Norðmenn gerðust aðilar að Evrópska efnahagssvæðinu (EES) 1994 og eru því hluti af innri markaði Evrópusambandsins sem byggir á reglum um svonefnt fjórfrelsi rétt eins og norræn aðildarríki sambandsins.

Ný tækifæri eftir fall Berlínarmúrsins

Fall Berlínarmúrsins 1989 réði miklu um það að samstarf Norðurlanda við Eystrasaltsríkin og Norðvestur-Rússland jókst til muna.

Kvikmyndaverðlaun
Norðurlandaráðs
stofnuð 2002

Samstarf við rússneska
þingmenn verður
fastmótað 2010

1971 • 1998 • 1999 • 2000 • 2001 • 2002 • 2003 • 2004 • 2005 • 2006 • 2007 • 2008 • 2009 • 2010 • 2011 • 2012

Norðurlandaráð
æskunnar verður
sjálfstæð stofnun 2002

Álandseyjaskjalið
undirritað
5. september 2007

Fulltrúar í Norðurlandaráði eiga einnig regluleg samskipti við önnur þingmannasamtök í Evrópu. Alþjóðlegt samstarf og tengslanet ráðsins eru í stöðugri þróun.

Samstarf á Þingmannaráðstefnu Eystrasaltssvæðisins (BSPC) hefur það markmið að styrkja stöðu svæðisins við Eystrasalt.

Á árinu 2007 tók Norðurlandaráð upp samskipti við stjórnarandstöðu og þingheim í Hvíta-Rússlandi og átti meðal annars frumkvæði að hringborðsumræðum þeirra á milli.

Hver eru verkefni Norðurlandaráðs?

Einfalt mál er að útskýra starfsemi Norðurlandaráðs því fulltrúar í ráðinu hafa eitt að leiðarljósi: Norðurlönd eiga að vera svæði sem gott er að búa á. Sú ósk er grunnstefið í öllum þeim hugmyndum og tillögum sem lagðar eru fram í ráðinu.

Að sjálfsögðu er það margslungið verk að gera Norðurlönd að svæði þar sem gott eða betra er að búa. Viðfangsefnin eru mörg og taka þarf tillit til ýmissa hagsmuna. Segja má að Norðurlandaráð sé nær almenningi en samstarf ríkisstjórnanna í Norrænu ráðherranefndinni. Í Norðurlandaráði geta þingmenn unnið þvert á landamæri í ríkari mæli en ríkisstjórnirnar og því er auðveldara fyrir þá að fylgja eftir pólitískum baráttumálum sínum.

Eitt helsta viðfangsefni Norðurlandaráðs er að standa vörð um **norræna velferðarkerfið** og þróa það í takt við

tímann. Sigurganga norræna velferðarþjófðfélagsins var næstum óslitin á 20. öld en á okkar tímum er að því sótt vegna efnahagsástandsins.

Menningarmál skipa mikilvægan sess í starfi Norðurlandaráðs enda eiga þjóðirnar margt sameiginlegt. Tungumál og hugarfar, sameiginleg gildi okkar og menning eru þættir sem sameina þjóðirnar meira en þeir sundra. Norræn menning er því ætíð leiðarstjarna í starfi Norðurlandaráðs.

Þá er vert að nefna **möguleika norrænna ríkisborgara á að flytja** innan Norðurlanda. Frjáls för fólks milli landa er engan veginn sjálfgefin heldur standa pólitískar ákvarðanir þar að baki.

Ef við lítum út fyrir Norðurlönd er mikilvægt að hafa í huga að þrátt fyrir að meginmarkmið samstarfsins sé að bæta kjör almennings á Norðurlöndum verður því ekki náð ef við einskorðum hugmyndir okkar og gjörðir við eigin heimshluta. Norðurlandaráð vinnur því ekki einungis að sjálfbærum

Norðurlöndum heldur einnig umhverfisvænni Evrópu, grænni hagkerfum og að loftslagsbreytingar verði stöðvaðar.

Mannréttindi, lýðræði, jafnrétti og meginreglur réttarríkisins eru kjarnagildi í alþjóðastarfi Norðurlandaráðs.

Norrænt samstarf um utanríkis- og varnarmál er einnig enn ofarlega á baugi. Norðurlönd fara ekki varhluta af þróun mála annars staðar í Evrópu og um allan heim. Stefna í ESB-málum og hnattræn viðfangsefni eru því á dagskrá Norðurlandaráðs. Ráðið vinnur markvisst að því að Norðurlönd láti að sér kveða á vettvangi ESB eins og raunin var, til dæmis þegar tilskipun ESB í neytendamálum var endurskoðuð og við gerð Eystrasaltsstefnu og fiskveiðistefnu sambandsins.

Í stuttu máli má segja að alþjóðasamskipti séu í öndvegi í starfi Norðurlandaráðs. Með því að beita sér á alþjóðavettvangi getur Norðurlandaráð haft áhrif á gang alþjóðamála og þar með stuðlað að því að ná bestu mögulegu niðurstöðum fyrir íbúa Norðurlanda.

Einfalt mál er að útskýra
starfsemi Norðurlandaráðs því
fulltrúar í ráðinu hafa eitt að
leiðarljósi: Norðurlönd eiga að
vera svæði sem gott er að búa á.

Norðurlandaráð vinnur
stöðugt að því að styrkja
tengsl sín við almenning.
Hinn 1. janúar 2012 innleiddi
Norðurlandaráð svokallaða
„áheyrn“ með það fyrir
augum að auka hreinskiptni
og skoðanaskipti.

Nálægð við almenning

Norðurlandaráð vinnur stöðugt að því að styrkja tengsl sín við almenning. Hinn 1. janúar 2012 innleiddi Norðurlandaráð svokallaða „áheyrn“ með það fyrir augum að auka hreinskiptni og skoðanaskipti. Þetta felur í sér að norrænir borgarar geta beðið um áheyrn hjá nefndum Norðurlandaráðs til að kynna sjónarmið sín varðandi mál sem eru á dagskrá ráðsins. Með þessu fyrirkomulagi vilja þingmennirnir tryggja enn betur að Norðurlandaráð verði þitt ráð og mitt – ráðið okkar.

Forsætisnefnd og fagnefndir Norðurlandaráðs

Fulltrúar í Norðurlandaráði skipta sér í forsætisnefnd og fimm fagnefndir.

Forsætisnefnd

Forsætisnefnd er hin pólitíska forusta Norðurlandaráðs. Forsætisnefnd fer með æðsta ákvörðunarvald ráðsins milli þinga. Forsætisnefnd hefur umsjón með stefnumarkandi pólitískum málefnum, gerð fjárhagsáætlunar og annarri áætlanagerð og samstarfi þingmanna um utanríkis- og varnarmál. Forseti og varaforseti Norðurlandaráðs sitja í forsætisnefnd.

Menningar- og menntamálanefnd

Menningarmál:

- Ný tækni og miðlar
- Tungumálasamstarf
- Nýskapandi menningarstefna, þar á meðal rannsóknir og greining

Menntamál:

- Brottfall nemenda úr framhaldsskólum
- Atvinnuleysi ungs fólks
- Símenntun
- Nýsköpun í menntun

Borgara- og neytendanefnd

- Lýðræði
- Mannréttindi
- Borgararéttindi
- Jafnrétti
- Neytendamál
- Matvælaöryggi
- Barátta gegn glæpum, þar á meðal alþjóðlegri glæpastarfsemi og hryðjuverkum
- Réttarfarsleg málefni
- Innflytjendur og flóttafólk
- Samstarf gegn kynþáttahatri
- Réttindi frumbyggja

Umhverfis- og náttúruauðlindanefnd

- Loftslagsbreytingar
- Kjarnorkuöryggi
- Fiskveiðistjórnun
- Matvælaframleiðsla og matvælaöryggi
- Vernd líffræðilegrar fjölbreytni
- Vernd umhverfis og náttúru á heimskautasvæðum
- Hættuleg efni og efnasambönd
- Orkumál og samgöngur (í samstarfi við efnahags- og viðskiptanefnd)

Efnahags- og viðskiptanefnd

- Innri markaður, frjáls för, afnám stjórnsýsluhindrana, verslun
- Landshlutar og byggðastyrkir
- Atvinnumál og vinnumarkaður
- Vinnuumhverfi
- Innviðir og samgöngur
- Samskiptatækni
- Upplýsingatækni
- Rannsóknir
- Orkumál (í samstarfi við umhverfis- og náttúruauðlindanefnd)

Velferðarnefnd

- Velferðar- og tryggingakerfi
- Félags- og heilbrigðismál
- Málefni fatlaðra
- Bygginga- og húsnæðismál
- Málefni fjölskyldunnar
- Börn og ungmenni
- Fíkniefni, áfengi og önnur misnotkun vímuefna

Eftirlitsnefnd

Eftirlitsnefnd fer með þingbundið eftirlit með þeirri starfsemi sem kostuð er sameiginlega úr norrænum sjóðum.

Kjörnefnd

Kjörnefndin undirbýr kosningar sem þingið ákveður.

Flokkahópar í Norðurlandaráði

Allt frá árinu 1973 hafa fulltrúar í Norðurlandaráði getað myndað norræna flokkahópa. Norrænn flokkahópur skal skipaður að minnsta kosti fjórum fulltrúum frá að minnsta kosti tveimur löndum.

Krafan um lágmarksfjölda fulltrúa og landa leiðir til þess að nokkrir fulltrúar standa utan við flokkahópana. Pólitísk forysta Norðurlandaráðs, forsætisnefndin, setur reglur um skráningu flokkahópanna.

Eftirtaldir fimm flokkahópar starfa nú í Norðurlandaráði:

- Flokkahópur jafnaðarmanna
- Flokkahópur miðjumanna
- Flokkahópur hægrimanna
- Flokkahópur vinstri sósíalista og grænna
- Norrænt frelsi

**Menning, samfélag og
lýðræði eru öflug norræn
gildi sem skipað hafa háan
sess í Norðurlandaráði allt
frá stofnun þess.**

FRÓÐLEIKSMOLAR

Norðurlandaráð

- Norðurlandaráð er formleg samstarfsstofnun norrænna þingmanna og var stofnað 1952.
- Ráðið er ein af þremur grunnstofnum norræns samstarfs. Hinar tvær eru samstarf almennings og samstarf ríkisstjórnanna.
- Norðurlandaráð er ráðgefandi og tekur frumkvæði gagnvart ríkisstjórnnum norrænu landanna og Norrænu ráðherranefndinni.
- Í ráðinu sitja 87 fulltrúar frá Danmörku, Finnlandi, Íslandi, Noregi, Svíþjóð, Álandseyjum, Færeyjum og Grænlandi. Danmörk, Finnland, Noregur og Svíþjóð eiga 20 fulltrúa hvert land. Í landsdeild Danmerkur eru tveir fulltrúar frá Færeyjum og tveir frá Grænlandi en tveir fulltrúar Álandseyja eiga sæti í landsdeild Finnlands. Íslendingar eiga sjö fulltrúa í Norðurlandaráði.
- Þjóðþingin tilnefna fulltrúa að fengnum tillögum frá flokkahópum.
- Starfsemi ráðsins fer fram í forsætisnefnd og fimm fagnefndum.
- Þingmenn geta beitt sér í norrænu samstarfi, meðal annars með því að leggja fram þingmanna- og nefndartillögur, tilmæli og álit. Einnig geta þeir beint skriflegum og munnlegum fyrirspurnum til norrænu ríkisstjórnanna og Norrænu ráðherranefndarinnar. Meðferð mála er einsdæmi í heiminum.
- Norðurlandaráð þingar tvisvar á ári en nefndirnar funda fimm sinnum á ári.
- Aðildarríkin skiptast á að gegna formennsku í ráðinu í eitt ár í senn.

FRÓÐLEIKSMOLAR

Þing Norðurlandaráðs

- Á þingi Norðurlandaráðs fara fram stjórn málaumræður milli fulltrúa ráðsins, ríkisstjórna landanna fimm og landstjórna Álandseyja, Færeyja og Grænlands. Fyrirkomulagið á sér enga hliðstæðu í alþjóðlegu samstarfi.
- Á þingi taka fulltrúar ákvarðanir um tillögur sem beint verður til norrænu ríkisstjórnanna. Þetta geta þeir gert á aðalþingi að hausti og á aukalþingi í mars.
- Fulltrúar í ráðinu geta beint fyrirspurnum beint til norrænu ráðherranna á þinginu.
- Haustþing er haldið í því landi sem á hverjum tíma gegnir formennsku.
- Þingið kýs forseta, varaforseta og fulltrúa í forsætisnefnd og fagnefndir fyrir komandi ár.

**Norðurlandaráð er
formleg samstarfsstofnun
norrænna þingmanna og
var stofnað 1952.**

norden

Norðurlandaráð

Ved Stranden 18
DK-1061 København K
www.norden.org

Skilningur er forsenda þess að okkur finnst Norðurlandaráð koma okkurvið. Sá skilningur byggir á þekkingu á sögu Norðurlandaráðs, hvernig ráðið er skipað og ekki síst hver verkefni þess eru, í heimalöndum okkar og úti í heimi. Norðurlandaráð vill og getur haft áhrif á líf norræns almennings og vonandi víðar um heim.

Í bæklingi þessum segir nánar frá Norðurlandaráði. Við lestur hans munt þú skynja að Norðurlandaráð hefur áhrif á líf þitt og kannski vilt þú leggja eitthvað til málanna.

ISBN 978-92-893-2373-4
<http://dxdoi.org/10.6027/ANP2012-736>
ANP 2012:736